

Asia: Lausuntopyyntö YVA-selostuksesta, Kvarnbackenin tuulivoimahanke, Kruunupyy (EPOELY/2763/2022)

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Kvarnbacken Vind Ab suunnittelee 6 voimalan tuulivoimahanketta Kruunupyyhyn. Hankealueen pinta-ala on 820 ha ja voimaloiden suunniteltu kokonaiskorkeus on 300 m. Hankkeen sähkönsiirto toteutetaan nykyisen 110 kV johdon yhteyteen.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Selostus on linnuston ja eläimistön suhteen sekä nykytilaa että vaikutuksia arvioidessa suppea.

Luke näkee puutteena, että hankealueen metsäkanalintuja on kartoitettu vain yhtenä vuonna. Useampana peräkkäisenä vuonna tehty soidinpaikkaselvitys antaisi paremman kuvan alueen merkityksestä kanalinnuille, kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys, sillä soidinten esiintyminen riippuu tällä syklisellä lajiryhmällä mm. alueen sen hetkisistä kanalintukannoista. Myös soidinten havaittavuus vaihtelee vuodesta toiseen esimerkiksi kevään edistymisestä ja sääoloista riippuen. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle ja siten lisää epävarmuutta. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen.

Selostuksessa kerrotaan, että alueelta havaittiin yksittäinen naarasmetso Myllykankaalta ja sähkönsiirtoreitillä tehtiin yksi metsohavainto, joka saattoi viitata soidinpaikkaan. Alueelta ja sen läheisyydestä havaittiin joitakin teeren soidinalueita. Soidinselvityksen tulokset ovat tärkeitä ja ne tulisi huomioida voimaloiden sijoittelussa. Selostuksessa kerrotaan, että voimalat eivät uhkaa merkittäviä kanalintujen soidinpaikkoja, mutta yksittäisten lintujen esiintymiseen alueella voi hankkeella olla vaikutusta.

Tämänhetkisen kirjallisuuden valossa törmäysriskin lisäksi metsäkanalinnut saattavat välttää tuulivoimalaa ympäröivää aluetta tai käyttää sitä vähemmän lisääntymisaikana (soidinajan lisäksi myös poikasten kasvatukseen liittyvä habitaatinvalinta) lajista riippuen n. 500–600 m säteellä ja metson tapauksessa jopa yli 1000 m säteellä (mm. Coppes et al. 2020A).

Selostuksessa todetaan, että alueella ei ole metsäpeuran lisääntymisalueita. Hankealue on metsäpeuran läpikulkualuetta ja sijoittuu siis metsäpeuran vaellusreiteille. Alueelta on myös muuttavista peuroista pantapeura-aineistoa.

Selostuksessa kerrotaan, että metsäpeuraselvitykseen toteutetaan jatkoselvitys 2024 alkupuoliskolla ja tulokset huomioidaan kaavan ehdotusvaiheessa.

Luke näkee merkittävänä puutteena, että selostuksessa ei millään muotoa käsitellä hankkeen mahdollisia yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa alueen eläimistölle ja linnustolle.

Selostuksessa todetaan, että riistakantojen arvioidaan palautuvan eläinten totuttua tuulivoimahankkeen toiminnasta aiheutuviin elinympäristön muutoksiin. Luke näkee, että vaikutusten arvioinnissa olisi syytä tehokkaammin hyödyntää olemassa olevaa kirjallisuutta tuulivoiman vaikutuksista. Myös vastakkaisia vaikutuksia on havaittu tutkimuksissa, kuin selostuksessa esitetään.

Tämänhetkisen kirjallisuuden perusteella vaikutuksia syntyessä, ne saattavat olla pitkäaikaisia. Esimerkiksi metsäkanalintujen osalta Saksassa, Ruotsissa ja Itävallassa tehdyssä tutkimuksessa ei ollut mitään viitteitä siitä, että metsot tottuisivat tuulivoimaan edes 8 vuoden aikana (Coppes et al. 2020).

Selostuksessa mainitun lajiston osalta Luke huomauttaa myös, että tapauksissa, joissa elinympäristö muuttuu lajille käyttökelvottomaksi ja yksilöt siirtyvät muualle, lajin sisäinen kilpailu kiristyy. Alueen ulkopuolella voi näkyä lyhytaikainen immigraatiosta johtuva positiivinen vaikutus, mutta elinympäristön tuhoutuminen on populaatiotasolla vaikutukseltaan suoraan verrattavissa kantokyvyn pienenemiseen. Hieman pidemmällä, muutaman vuoden aikavälillä, voi olla yhdentekevää populaatiotasolla, siirtykö yksilöt muualle vai kuolivatko ne heti.

Luke toteaa, että tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. muiden alueella olevien tuulivoimapuistojen ja maankäyttöhankkeiden yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi.

3 Lausunnon tiivistelmä

Kaavaselostus on linnuston ja eläimistön suhteen sekä nykytilaa että vaikutuksia arvioidessa puutteellinen ja suppea. Lisäksi Luke näkee, että vaikutuksia olisi syytä tarkastella muidenkin lajien kuin muuttolintujen osalta. Selostuksessa todetaan, että riistakantojen arvioidaan palautuvan eläinten totuttua tuulivoimahankkeen toiminnasta aiheutuviin elinympäristön muutoksiin. Luke näkee, että vaikutusten arvioinnissa olisi syytä tehokkaammin hyödyntää olemassa olevaa kirjallisuutta tuulivoiman vaikutuksista. Myös vastakkaisia vaikutuksia on havaittu tutkimuksissa, kuin selostuksessa esitetään. Tämänhetkisen kirjallisuuden perusteella vaikutuksia syntyessä, ne saattavat olla myös pitkäaikaisia. Luke huomauttaa, että tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 02.05.2024 klo 16:44:56.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: